

EURÓPSKA
KOMISIA

V Štrasburgu 12. 4. 2016
COM(2016) 220 final

OZNÁMENIE KOMISIE RADE

**Hodnotenie akčného plánu Grécka na nápravu závažných nedostatkov zistených pri
hodnotení uplatňovania schengenského acquis v oblasti riadenia vonkajších hraníc
uskutočneného v roku 2015**

1. Úvod

Hlavy štátov a predsedovia vlád krajín EÚ sa 7. marca¹ dohodli, že sa budú prioritne snažiť pokročiť v plnení všetkých prvkov plánu Komisie pod názvom „Späť k Schengenu – plán²“, tak aby do konca roka bolo možné zrušiť dočasné kontroly na vnútorných hraniciach a obnoviť normálne fungovanie schengenského priestoru. V uvedenom oznámení Komisie sa podrobne uvádza súbor opatrení na obnovenie normálneho fungovania schengenského priestoru pri súčasnom poskytovaní plnej podpory členským štátom, ktoré sú vystavené tlaku. Stanovujú sa v ňom najmä opatrenia na odstránenie nedostatkov v riadení vonkajších hraníc EÚ. Práve vďaka odstráneniu týchto nedostatkov bude možné zrušiť dočasne obnovené kontroly na vnútorných hraniciach. V pláne sa uvádza, ako by bolo možné využiť postupy stanovené v schengenských pravidlách na to, aby sa do konca roka obnovilo riadne fungovanie schengenského systému. Medzi tieto opatrenia patrí aj predloženie akčného plánu Grécka týkajúceho sa vykonania odporúčaní Rady zameraných na riešenie nedostatkov zistených v oblasti riadenia hraníc. Táto správa je ďalšou etapou plánovanou v rámci tohto postupu, v ktorej Komisia hodnotí akčný plán predložený gréckymi orgánmi.

Postup

Nariadením (EÚ) č. 1053/2013 („nariadenie“) sa vytvára hodnotiaci a monitorovací mechanizmus na overenie uplatňovania schengenského *acquis*³. Na základe tohto mechanizmu sa v členských štátoch pravidelne uskutočňujú hodnotiace návštevy (ohlásené i neohlásené), ktoré uskutočňujú tímy vedené Komisiou a zložené z expertov z členských štátov a agentúry Frontex. Po každej návšteve sa vypracuje schengenská hodnotiacia správa. Ak sa v správe zistia akékoľvek nedostatky v riadení vonkajších hraníc, Rada na základe návrhu Komisie prijme odporúčania na nápravné opatrenia. Ak sa zistia závažné nedostatky v riadení vonkajších hraníc, Komisia môže navyše odporučiť, aby hodnotený členský štát prijal určité konkrétne opatrenia s cieľom zabezpečiť dodržiavanie odporúčania Rady (článok 19b Kódexu schengenských hraníc⁴).

Aby bol hodnotiaci mechanizmus čo najefektívnejší, a v súlade s článkom 16 uvedeného nariadenia, musí hodnotený členský štát do troch mesiacov od prijatia odporúčania Rady predložiť Komisii a Rade akčný plán na nápravu zistených nedostatkov⁵. Komisia by mala predložiť Rade svoje hodnotenie primeranosti akčného plánu predloženého orgánmi daného členského štátu do jedného mesiaca od doručenia akčného plánu.

Uplatňovanie postupu v prípade Grécka

Tento postup sa v súčasnosti uplatňuje v súvislosti s Gréckom, pričom vychádza z hodnotenia uplatňovania schengenského *acquis* v oblasti riadenia vonkajších hraníc uskutočneného v novembri 2015. Komisia prijala 2. februára 2016 hodnotiacu správu⁶, ktorá bola vypracovaná na základe návštev na mieste a odhalila závažné nedostatky vo vykonávaní kontroly vonkajších hraníc zo strany Grécka. Rada prijala odporúčania na nápravné opatrenia

¹ SN 28/16.

² COM(2016) 120 final zo 4.3.2016.

³ Ú. v. EÚ L 295, 6.11.2013, s. 27.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 z 15. marca 2006, ktorým sa ustanovuje kódex Spoločenstva o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) (Ú. v. EÚ L 105, 13.4.2006, s. 1; kodifikované znenie uverejnené v Ú. v. EÚ L 77, 23.3.2016, s. 1).

⁵ Do jedného mesiaca, ak Rada v odporúčaní skonštatuje, že hodnotený členský štát závažným spôsobom zanedbáva svoje povinnosti.

⁶ C(2016) 450.

12. februára 2016⁷. Keďže v hodnotiacej správe sa zistili závažné nedostatky, Komisia okrem toho 24. februára 2016 prijala vykonávacie rozhodnutie, ktorým sa stanovuje odporúčanie týkajúce sa osobitných opatrení, ktoré by malo Grécko prijať⁸.

V tomto oznámení Komisia hodnotí primeranosť akčného plánu, ktorý predložili grécke orgány 12. marca 2016 v záujme nápravy závažných nedostatkov zistených v hodnotiacej správe. V hodnotení sa zohľadňuje aj prvá správa o pokroku pri vykonávaní odporúčania Komisie podľa článku 19b Kódexu schengenských hraníc, ktorú Grécko predložilo Komisii 12. marca 2016 spolu s akčným plánom.

Keďže situácia v Grécku sa neustále mení, pozornosť sa venovala aj novým skutočnostiam, ako je napríklad vykonávanie príslušných aspektov spoločného akčného plánu EÚ a Turecka a uplatňovanie a fungovanie prístupu založeného na hotspotoch v Grécku, o ktorom sa pravidelne informuje v správach Komisie o pokroku. Táto správa sa preto zameriava na hodnotenie primeranosti akčného plánu predloženého gréckymi orgánmi na základe údajov, ktoré sú momentálne k dispozícii, a nemá vplyv na hodnotenie druhej správy gréckych orgánov, ktorá bude predložená v súlade s článkom 16 ods. 4 nariadenia.

V oznámení Komisie „Späť k Schengenu – plán“ bol vysvetlený uvedený postup a opísané doteraz prijaté opatrenia. Uvádza sa v ňom, že ak by mali migračné tlaky a zistené nedostatky pri kontrole vonkajších hraníc pretrvávať aj po 12. máji, Komisia by musela Rade predložiť návrh na základe článku 26 ods. 2 Kódexu schengenských hraníc, v ktorom by odporučila jednotný prístup na úrovni Únie ku kontrolám na vnútorných hraniciach, ktorý by sa uplatňoval dovtedy, kým by nedošlo k zmierneniu alebo odstráneniu štrukturálnych nedostatkov pri kontrole vonkajších hraníc. Komisia potvrdzuje, že bude na túto možnosť pripravená a bude bezodkladne konať.

V akomkoľvek návrhu Komisie na základe článku 26 Kódexu schengenských hraníc by sa navrhli len kontroly na tých úsekoch vnútorných hraníc, na ktorých by kontroly boli potrebné a primerané v záujme riešenia zisteného závažného ohrozenia verejného poriadku a vnútornej bezpečnosti. Všetky odporúčané kontroly hraníc by boli zároveň dočasné a uskutočňovali by sa čo najkratšie s ohľadom na hrozbu, ktorú majú riešiť. Ako sa ďalej vysvetľuje v oznámení Komisie „Späť k Schengenu – plán“, ak to bude celková situácia umožňovať, cieľom by malo byť zrušenie všetkých kontrol na vnútorných hraniciach v schengenskom priestore v lehote šiestich mesiacov od ich zavedenia, teda do polovice novembra 2016.

Napokon treba vzhľadom na uvedené skutočnosti pripomenúť, že uplatňovanie článku 26 Kódexu schengenských hraníc je zárukou celkového fungovania schengenského priestoru. Nepredstavuje sankciu voči žiadnemu členskému štátu a jeho cieľom nie je ani vylúčiť niektorý členský štát zo schengenského priestoru.

2. Všeobecné hodnotenie

Akčný plán predložený gréckymi orgánmi sa vzťahuje na už spomínané odporúčanie Rady, ale v relevantných prípadoch odkazuje aj na odporúčanie Komisie. Predstavujú sa v ňom nápravné opatrenia, ktoré sa už prijali, ako aj opatrenia, ktoré sú naplánované v záujme vykonania daných opatrení.

⁷ Dokument Rady 5895/16 z 12. februára 2016.

⁸ C(2016) 1219.

V odporúčaní Rady sa uvádzalo 49 bodov týkajúcich sa postupu registrácie, hraničného dozoru, analýz rizík, medzinárodnej spolupráce, ľudských zdrojov a odbornej prípravy, postupov hraničnej kontroly a infraštruktúry a vybavenia. Rada zároveň všeobecnejšie odporučila, že Grécko by malo prijať primerané opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa na všetkých jeho vonkajších hraniciach vykonávala kontrola, ktorá bude v súlade so schengenským *acquis*, aby nebolo ohrozené fungovanie schengenského priestoru.

Rada uviedla, že vzhľadom na následné sekundárne pohyby do iných členských štátov, ktoré ohrozujú celý schengenský priestor a ktoré viedli viaceré členské štáty k dočasnému obnoveniu kontrol na ich vnútorných hraniciach, je nevyhnutné zabezpečiť náležité vykonávanie postupu zisťovania totožnosti a registrácie. Rada preto uviedla, že je dôležité čo najrýchlejšie odstrániť všetky zistené nedostatky, a v tejto súvislosti ďalej špecifikovala priority z hľadiska vykonávania jednotlivých odporúčaní.

Pokiaľ ide o primeranosť akčného plánu predloženého gréckymi orgánmi, v ktorom sa uvádza podstata, časový harmonogram a financovanie navrhovaných opatrení, Komisia sa domnieva, že v prípade viacerých opatrení nebude môcť bez doplňujúcich podrobných informácií a/alebo vysvetlení náležite zhodnotiť navrhované opatrenia a monitorovať, či sa včas vykonávajú. Tieto prvky sú tiež nevyhnutné na to, aby bolo v súlade s článkom 16 ods. 6 uvedeného nariadenia možné v plnej miere informovať Európsky parlament a Radu.

V kapitole 3 tohto oznámenia sa uvádza prehľad nápravných opatrení, v súvislosti s ktorými Komisia potrebuje doplňujúce informácie alebo vysvetlenie týkajúce sa podstaty opatrení.

Pokiaľ ide o načasovanie, financovanie a zodpovednosť za plnenie jednotlivých opatrení vo všeobecnosti, Komisia poskytuje toto všeobecné hodnotenie.

Načasovanie

Uvedenie termínu vykonávania opatrenia v podobe „prebieha“ sa v prípade viacerých opatrení nepovažuje za dostatočné. Na účely monitorovania je potrebné stanoviť presný časový rámec pre vykonanie všetkých navrhovaných opatrení, najmä opatrení týkajúcich sa nákupu zariadení (opatrenia 12 a 38), vývoja osobitných systémov (opatrenia 1 – 9, pokiaľ sa týkajú vytvorenia nového systému na mapovanie údajov imigrantov, 12, 15, 35 a 48), zosúladenia infraštruktúry s *acquis* (opatrenie 36) a plánovaných činností odbornej prípravy (opatrenia 19, 20 a 29).

Zodpovednosť

V akčnom pláne, ktorý predložili grécke orgány, chýbajú informácie o orgánoch zodpovedných za vykonávanie určitých opatrení a za monitorovanie vykonávania týchto opatrení. Mali by sa doň doplniť informácie o orgánoch zodpovedných za vykonávanie celého akčného plánu, ako aj za jednotlivé opatrenia, a tiež informácie o prípadných nadväzujúcich mechanizmoch na vnútroštátnej úrovni súvisiacich s vykonávaním opatrení.

Financovanie

Hoci akčný plán predložený gréckymi orgánmi nezahŕňa jasný a podrobný plán financovania, uvádza, že viaceré kľúčové opatrenia sa vykonávajú alebo plánujú vykonávať vďaka podpore Fondu pre vnútornú bezpečnosť poskytovanej v rámci gréckeho vnútroštátneho programu a tiež v rámci núdzovej pomoci. Grécko musí vyvinúť ešte väčšie úsilie, aby zabezpečilo, že značné finančné prostriedky, ktoré dostane z finančných nástrojov EÚ, najmä vnútroštátneho programu Fondu pre vnútornú bezpečnosť, sa využijú včas, efektívne a pružne. Vyžaduje si to

d'alsie naliehavé úpravy programu a jeho riadiacej štruktúry, aby sa zabezpečilo, že realizácia programov bude v plnom súlade s aktuálnymi potrebami.

V súlade s článkom 12 nariadenia o Fonde pre vnútornú bezpečnosť – hranice a víza⁹, bola Komisia po prijatí odporúčania Rady v neustálom kontakte s gréckymi orgánmi, aby spoločne preskúmali najvhodnejšie spôsoby riešenia zistených nedostatkov a spôsob financovania týchto opatrení.

Je nanajvýš dôležité, aby grécke orgány bezodkladne začali v plnej miere uskutočňovať vnútroštátny program Fondu pre vnútornú bezpečnosť. V rámci predbežného financovania sa už uskutočnili dve platby v celkovej výške cca 25 miliónov EUR (v septembri 2015 a vo februári 2016). Táto skutočnosť má priamy význam z hľadiska vykonávania odporúčania Rady, keďže niektoré z opatrení priamo zodpovedajú identifikovaným potrebám. V tejto súvislosti je jasným príkladom vývoj integrovaného systému námorného dozoru, ktorý sa uvádza ako najvyššia priorita Gréckej pobrežnej stráže z hľadiska financovania [v rámci vnútroštátneho cieľa 1 Európskeho systému hraničného dozoru (EUROSUR)]. Podľa informácií, ktoré Grécko v minulosti poskytlo, by tento projekt mal stáť približne 60 mil. EUR, z čoho sa 75 % bude spolufinancovať z vnútroštátneho programu Fondu pre vnútornú bezpečnosť.

V tejto súvislosti by bolo vhodné, aby Grécko predsunulo čerpanie prostriedkov tak, aby sa v rokoch 2016 a 2017 prideliла väčšina prostriedkov predovšetkým na osobitné ciele 2 (hranice) a 3 (operačná podpora – hranice), najmä vzhľadom na značné investície do zariadení na vykonávanie dozoru nad morskými hranicami, s ktorými sa pôvodne počítalo v roku 2018.

Vzhľadom na to, že niektoré z opatrení plánovaných vo vnútroštátnom programe sú menej naliehavé, Grécko by malo zvážiť aj možnosť zmeny priority niektorých opatrení vnútroštátneho programu, okrem iného aj prostredníctvom jeho formálnej revízie. Cieľom tejto zmeny priorít by malo byť zvýšenie prostriedkov vyčlenených na opatrenia, ktoré sú zamerané na naplnenie najnaliehavejších potrieb Grécka, aby sa zabezpečilo, že opatrenia potrebné na odstránenie zistených nedostatkov sa prijímú včas a budú sa efektívne a primerane riešiť.

Vďaka tomuto predsunutiu čerpania a zmene priorít využívania zdrojov vnútroštátneho programu Fondu pre vnútornú bezpečnosť by Grécko nepotrebovalo až tak často, resp. vôbec predkladať *ad hoc* žiadosti o núdzovú pomoc¹⁰ so všetkými rizikami, ktoré takýto prístup prináša vzhľadom na neistotu a absenciu dlhodobého plánovania. Tento prístup je neudržateľný. Nový prístup zároveň pomôže zabezpečiť úplnú doplnkovosť a konzistentnosť financovaných opatrení a zaručiť, aby nedochádzalo k prekryvaniu financovania alebo medzerám vo financovaní.

S financovaním určitých opatrení prostredníctvom Fondu pre vnútornú bezpečnosť úzko súvisí podpora, ktorú môžu poskytovať iné strany, aby pomohli Grécku uskutočniť nápravné opatrenia. Keďže ťažkosti, s ktorými sa Grécko stretáva pri ochrane vonkajších hraníc majú vplyv na celú Európsku úniu, Komisia vo svojom oznámení „Späť k Schengenu – plán¹¹“ poukázala na to, že je potrebné, aby ostatné členské štáty, agentúry EÚ a Komisia podporili

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 515/2014 zo 16. apríla 2014, ktorým sa ako súčasť Fondu pre vnútornú bezpečnosť zriaďuje nástroj pre finančnú podporu v oblasti vonkajších hraníc a víz a ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 574/2007/ES (Ú. v. EÚ L 150, 20.5.2014, s. 143) („nariadenie o podpore oblasti hraníc a víz“).

¹⁰ Komisia v minulom roku od začiatku migračnej krízy poskytla Grécku núdzovú pomoc vo výške cca 180 miliónov EUR (buď priamo gréckym orgánom alebo medzinárodným organizáciám/agentúram EÚ).

¹¹ COM(2016) 120 zo 4. marca 2016.

Grécko pri vykonávaní odporúčaní Rady a Komisie¹². Komisia preto vyzvala Grécko, aby spolu so svojim akčným plánom predložilo jasné „zhodnotenie potrieb“, ktoré by ostatným členským štátom, agentúram EÚ a Komisii umožnilo poskytnúť mu včasnú a cieleňú podporu. Napriek tomu, že Grécko predložilo zhodnotenie potrieb v oblasti návratu v súvislosti s dohodou medzi EÚ a Tureckom z 18. marca 2016, Komisia vyzýva grécke orgány, aby ho doplnili o podrobné a komplexné zhodnotenie potrieb pokrývajúce celú škálu oblastí uvedených v odporúčaniach Rady a Komisie¹³.

3. Podrobné posúdenie

V prípade týchto nápravných opatrení sa Komisia domnieva, že v záujme zhodnotenia primeranosti akčného plánu predloženého gréckymi orgánmi sú potrebné doplňujúce informácie a/alebo vysvetlenia.

3.1 Postup registrácie

Odporúčania/opatrenia 1 a 2: tieto odporúčania sa týkajú uvedenia povinností, ktorých cieľom je zabrániť riziku úteku (v súlade s článkom 7 ods. 3 smernice o návrate¹⁴), v doklade „odklad vyhostenia“, kvality dokladov vydávaných na účely dočasného pobytu a zlepšení zavedených a uskutočnených gréckymi orgánmi.

V rámci nového zrýchleného readmisného konania, ktoré bolo zavedené 20. marca 2016 na účely vykonávania dohody medzi EÚ a Tureckom, sa Grécko vyzýva, aby využilo výnimku podľa článku 2 ods. 2 písm. a) smernice o návrate, čo znamená, že by sa mal uplatňovať vnútroštátny postup¹⁵. Zároveň by sa už nemali vydávať doklady na účely dočasného pobytu, keďže podľa dohody medzi EÚ a Tureckom sa osoby vstupujúce do Grécka považujú za osoby, na ktoré sa po individuálnom posúdení v súlade s právom EÚ a medzinárodným právom vzťahuje readmisia do Turecka. V dôsledku tohto sa navrhované nápravné opatrenia týkajúce sa dokladov na účely dočasného pobytu stali pre osoby, ktoré do Grécka prišli po 20. marci, neopodstatnenými. Komisia v tejto súvislosti žiada grécke orgány, aby pravidelne poskytovali informácie o pokroku pri vykonávaní dohody medzi EÚ a Tureckom, pokiaľ ide o readmisné konanie uplatňované v súvislosti s nelegálnymi migrantmi.

Odporúčanie/opatrenie 3: pokiaľ ide o potrebu personálneho posilnenia zložiek gréckej polície zaoberajúcich sa registráciou, Komisia žiada grécke orgány, aby jej poskytli informácie o najnovších opatreniach a plánoch, aj s ohľadom na situáciu, ktorá vznikla po prijatí dohody medzi EÚ a Tureckom z 18. marca a potrebu urýchliť proces registrácie v záujme rýchleho návratu migrantov, ktorí nežiadajú o medzinárodnú ochranu, do Turecka.

Grécko poukázalo na to, že s pomocou núdzového financovania z Fondu pre vnútornú bezpečnosť bola zabezpečená posilnená prítomnosť 174 príslušníkov gréckej polície

¹² V tabuľke v prílohe II k oznámeniu Komisie „Späť k Schengenu“ sa uvádza prehľad odporúčaní, k vykonávaniu ktorých by Komisia a agentúry EÚ mali prispieť, aby sa zabezpečilo ich úplné a včasné vykonanie.

¹³ Pozri aj nižšie uvedené poznámky týkajúce sa opatrení 3, 12 a 50.

¹⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008, s. 98).

¹⁵ Ak sa Grécko rozhodne uplatniť výnimku podľa článku 2 ods. 2 písm. a), nemala by byť úroveň ochrany dotknutých osôb menej priaznivá ako záruky stanovené v článkoch smernice o návrate týkajúcich sa obmedzenia používania donucovacích opatrení, odloženia odsunu, urgentnej zdravotnej starostlivosti a potrieb detí a ďalších skupín zraniteľných osôb, podmienok zaistenia a dodržiavania zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia v súlade s článkom 4 ods. 4 danej smernice, alebo prípadne záruky stanovené v *acquis* EÚ o azyle.

v problémových oblastiach na ostrovoch v Egejskom mori na obdobie do 30. júna 2016. Nie je však jasné, ako bude táto posilnená prítomnosť gréckej polície zabezpečená po tomto dátume. Je potrebné objasniť, či Grécko bude uvažovať o trvalom posilnení personálu v problémových oblastiach. Týmto riešením by sa odstránili právne prekážky obmedzujúce obdobie, počas ktorého môžu byť príslušníci polície dočasne prelození, na šesť mesiacov, ako sa uvádza v akčnom pláne a zabezpečili by sa vnútroštátne kapacity, ktoré by umožňovali reagovať na budúce migračné tlaky.

Vzhľadom na nedávne správy agentúry Frontex o pracovných podmienkach na ostrove Kos nie je jasné, ako chce Grécko vykonať odporúčanie Komisie o potrebe zabezpečiť pre členov tímov európskej pohraničnej stráže nasadených v problémových oblastiach primerané hmotné pracovné podmienky [odporúčanie A 1 písm. b)]. V dôsledku toho Komisia nepovažuje toto opatrenie za plne vykonané.

Odporúčanie/opatrenie 4: v súvislosti so zabezpečením zariadení na ubytovanie počas procesu registrácie Komisia žiada, aby jej grécke orgány poskytli aj informácie o najnovších plánoch Grécka, pokiaľ ide o ubytovanie migrantov, ktorí nežiadajú o medzinárodnú ochranu a ktorí by mali byť podľa dohody medzi EÚ a Tureckom z 18. marca v zásade vrátení do Turecka (napr. možná premena otvorených zariadení na záchytné zariadenia).

Hoci Komisia berie na vedomie pokrok pri zriaďovaní zariadení v problémových oblastiach, ktorý sa dosiahol vďaka zásahu gréckej armády, v akčnom pláne sa neuvádzajú dostatočné informácie o tom, ako budú v týchto zariadeniach zabezpečené požadované podmienky prijímania. Akčný plán predovšetkým neuvádza žiadne informácie o tom, ako budú zabezpečené finančné prostriedky (vnútroštátne alebo z EÚ) na tento účel.

Pokiaľ ide o riešenie potrieb detí a iných zraniteľných osôb, Komisia poukazuje na to, že počet dodatočných miest, ktoré sú vyhradené pre osoby patriace k týmto skupinám na ostrovoch Lesbos (18), Chios (25) a Kos (32) sa, vzhľadom na zaznamenaný vysoký počet týchto osôb, nezdá byť dostatočný. V ďalších dvoch problémových oblastiach na ostrovoch Leros a Samos neexistujú ani sa neplánujú priestory s kapacitou na ubytovanie skupín zraniteľných osôb. Vzhľadom na tieto skutočnosti Komisia nepovažuje toto opatrenie za plne vykonané.

Odporúčanie/opatrenie 5: v súvislosti s možnou kúpou celostranových čítačiek, ktoré by mali slúžiť na overovanie pravosti cestovných dokladov v rámci procesu registrácie, nie sú v akčnom pláne uvedené dostatočné informácie o tom, kedy a ako budú zabezpečené finančné prostriedky na toto vybavenie. Grécko by malo v prvom rade zvážiť zmenu priorít v rámci svojho vnútroštátneho programu Fondu pre vnútornú bezpečnosť a nie požadovať ďalšie finančné prostriedky. Komisia preto nepovažuje toto opatrenie za plne vykonané a naliehavo vyzýva Grécko, aby do novo nastaveného vnútroštátneho programu Fondu pre vnútornú bezpečnosť doplnilo časový rámec opatrení.

Odporúčanie/opatrenie 7: v súvislosti so zaistením primeranej a dostatočnej IT kapacity potrebnej na registráciu migrantov v systéme Eurodac grécke orgány uviedli, že grécka polícia v súčasnosti v spolupráci s agentúrou eu-LISA skúma potreby, aby zabezpečila primeranú kapacitu IT systému. Podľa odhadov by mala modernizácia IT systému trvať štyri až päť mesiacov. Komisia preto nepovažuje toto opatrenie za plne vykonané a naliehavo vyzýva Grécko, aby v súvislosti s modernizáciou IT systému doplnilo primeraný a konkrétny časový rámec. Komisia by okrem toho chcela poznať aktuálny stav hodnotenia potrieb a plánov budovania IT infraštruktúry, ktorá má slúžiť na podporu primeranej registrácie

odtlačkov prstov v systéme Eurodac, o čom sa rokovalo aj s príslušnými útvarmi Komisie a agentúrou eu-LISA.

Odporúčanie/opatrenie 40: o nápravných opatreniach prijatých s cieľom zabezpečiť primeraný počet terminálov Eurodac v azylovom zariadení vo Fylakii neboli poskytnuté žiadne informácie. Tieto informácie by sa mali doplniť do akčného plánu predloženého gréckymi orgánmi.

3.2 Návrat

Odporúčanie/opatrenie 10: pokiaľ ide o bezodkladný začiatok realizácie konaní o návrate, v súvislosti s ktorými Grécko plánovalo užšiu spoluprácu s agentúrou Frontex a tureckými orgánmi, situácia sa vďaka novému mechanizmu zrýchleného readmisného konania a novým politickým záväzkom na základe dohody medzi EÚ a Tureckom z 18. marca 2016 zásadným spôsobom zmenila. Grécko by malo v tejto súvislosti podrobne uviesť konkrétne právne a operačné opatrenia, ktoré sa prijali alebo sa majú prijať na uľahčenie návratu do Turecka a súčasne počas celého procesu zabezpečiť dodržiavanie základných práv, práva EÚ a medzinárodného práva. Takisto je potrebné poskytnúť informácie o tom, koľko (ďalších) pracovníkov bolo nasadených na uskutočňovanie konaní o návrate alebo s koľkými sa na túto činnosť počíta, a aké opatrenia boli prijaté v problémových oblastiach v záujme zabránenia úteku neregulárnych migrantov.

3.3 Dozor nad morskými hranicami

Odporúčanie/opatrenie 12: hoci bola v súvislosti s prijatím opatrení na vytvorenie komplexného a účinného systému pobrežného dozoru z dlhodobého hľadiska poskytnutá pomerne informatívna odpoveď, Grécko dostatočne nevysvetlilo, akým spôsobom plánované činnosti zlepšia dozor nad morskými hranicami v porovnaní so súčasnou situáciou, ani neobjasnilo doplnkovosť medzi novými a existujúcimi funkciami systému.

Pokiaľ ide o opatrenia, ktoré sa majú financovať z vnútroštátneho programu Fondu pre vnútornú bezpečnosť, Grécko musí ešte poskytnúť informácie o tom, kedy presne budú väčšie možnosti dozoru k dispozícii a kedy začne príslušný proces obstarávania. Vzhľadom na to, že pri uskutočňovaní odporúčaní zohráva kľúčovú úlohu integrovaný systém námorného dozoru (IMSS), je najmä dôležité objasniť etapy prípravy systému (do prevádzky by mal byť zavedený v roku 2017), a najmä, či boli dokončené príslušné technické špecifikácie a kedy sa reálne začne proces obstarávania. Vzhľadom na význam prvkov dopĺňajúcich IMSS, ktoré sa budú nachádzať na mori, musí Grécko ešte uviesť, koľko hliadkových člnov sa má obstaráť v rámci vnútroštátneho programu Fondu pre vnútornú bezpečnosť a či plánovaný počet člnov zaručí dostatočnú schopnosť reakcie pre všetky ostrovy. Pokiaľ ide o aktíva, ktoré sa majú financovať z osobitných opatrení v rámci vnútroštátneho programu Fondu pre vnútornú bezpečnosť (dve hliadkové plavidlá pobrežnej stráže a jedno vozidlo s termovíziou), Grécko by malo orientačne uviesť, kedy sa dané aktíva obstarajú a kedy budú v plnej prevádzke.

3.4 Analýza rizík

Odporúčania/opatrenia 15 a 16: v súvislosti s navrhovanými nápravnými opatreniami týkajúcimi sa vytvorenia systému analýzy rizík na miestnej úrovni a uskutočňovania analýz rizík by Komisia chcela zdôrazniť, že tieto opatrenia by sa mali pokiaľ možno prijať v súlade s modelom spoločnej integrovanej analýzy rizík.

3.5 Ľudské zdroje a odborná príprava

V súvislosti s nápravnými opatreniami týkajúcimi sa odbornej prípravy treba poskytnúť informácie o počte príslušníkov pohraničnej stráže, ktorí absolvovali odbornú prípravu po hodnotiacej návšteve v novembri 2015, a počte osôb, ktoré budú vyškolené v rámci jednotlivých programov odbornej prípravy, ako aj informácie o časovom rámci plánovaných činností odbornej prípravy (**odporúčania/opatrenia: 16, 17, 19, 20, 21, 29 a 49**).

3.6 Postupy pri hraničných kontrolách

Pokiaľ ide o nápravné opatrenia týkajúce sa zosúladenia postupov vykonávaných pri hraničných kontrolách s *acquis*, ku ktorému grécka polícia zaslala hraničným priechodom inštrukcie, je potrebné poskytnúť informácie o druhu mechanizmu dohľadu/nadväzných opatrení, ktorým sa overuje, či sa pokyny skutočne dodržiavajú (**odporúčania/opatrenia: 16, 17, 22, 23, 26, 28, 29, 30, 33 a 49**).

Odporúčanie/opatrenie 27: v marci mal byť rozoslaný obežník informujúci o pozastavení uplatňovania „osobitného prístupu k výletným lodiam prichádzajúcim z tretích krajín“, aby sa kontrola výletných lodí zosúladila s Kódexom schengenských hraníc. Komisia zastáva názor, že navrhované nápravné opatrenie spočívajúce v pozastavení uplatňovania osobitného prístupu, – ktorý nie je v súlade s Kódexom schengenských hraníc – nestačí na odstránenie tohto nedostatku z dlhodobého hľadiska. Osobitný prístup by sa mal zrušiť a kontrola výletných lodí by mala byť zosúladená s Kódexom schengenských hraníc.

Odporúčanie/opatrenie 37: Grécko uviedlo, že v dôsledku administratívnych obmedzení v rámci gréckej polície a právne záväzných povinností nie je možné uskutočniť odporúčaný presun dozorného centra z Nea Vyssa do Regionálneho centra pre integrované riadenie hraníc a monitorovanie na Policajnom riaditeľstve Orestiada, hoci by sa tým zabezpečil komplexnejší obraz o situácii a Policajné riaditeľstvo Orestiada by mohlo uskutočňovať monitorovanie a fungovať účinnejšie (zároveň by sa zlúčením dvoch centier ušetrili ľudské zdroje). Komisia žiada Grécko, aby poskytlo podrobné informácie o týchto administratívnych obmedzeniach a právne záväzných povinnostiach.

Odporúčanie/opatrenie 38: v súvislosti s dokončením inštalácie vysieláčov GPS do hliadkových vozidiel alebo jednotiek, vďaka čomu bude môcť dozorné centrum monitorovať ich polohu, Grécko uviedlo, že projekt bol v počiatočnom štádiu zablokovaný v dôsledku finančných a iných obmedzení a že sa preto uskutoční nová štúdia zameraná na nájdenie lepšieho a finančne dostupnejšieho technického riešenia.

Komisia žiada o viac informácií o tom, o aké obmedzenia presne ide, prečo je potrebná nová štúdia a aký je predpokladaný časový rámec začatia a dokončenia štúdie. Komisia sa domnieva, že efektívnejším riešením by bola výmena osvedčených postupov s inými členskými štátmi.

3.7 Infraštruktúra a vybavenie

Odporúčanie/opatrenie 44: v akčnom pláne, ktorý predložili grécke orgány, sa uvádza, že sa prijímú „primerané opatrenia“ na rozšírenie overovaciu aplikáciu vizového informačného systému s cieľom poskytnúť vykonávateľom bežných kontrol všetky informácie uložené vo VIS a uľahčiť im tak zisťovanie splnenia podmienok vstupu. Je potrebné uviesť, aké opatrenia sa prijímú a v akom časovom rámci.

3.8 Všeobecné odporúčanie

Odporúčanie/opatrenie 50: v súvislosti s vhodnými opatreniami, ktoré by Grécko malo prijať s cieľom zabezpečiť, aby sa na všetkých jeho vonkajších hraniciach vykonávala kontrola a aby sa táto kontrola uviedla do súladu so schengenským *acquis*, Grécko uviedlo, že bude úzko spolupracovať s agentúrou Frontex, aby zabezpečilo, že štátni príslušníci tretích krajín budú môcť opustiť územie Grécka a prejsť cez hranicu do bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónsko len cez určené hraničné priechody. Grécko tiež dokončuje hodnotenie svojich potrieb, pokiaľ ide o ďalší personál potrebný v blízkosti hraničných priechodov.

Vzhľadom na najnovší vývoj na západnom Balkáne a najmä na to, že krajiny, ktoré sa nachádzajú na západobalkánskej trase prestali uplatňovať tzv. prístup voľného prechodu, agentúra Frontex navrhla, že svoju operačnú podporu na gréckych hraniciach s bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko (a Albánskom) prispôsobí v rámci plnohodnotnej spoločnej operácie¹⁶. Vzhľadom na kritickú situáciu a potrebu dodatočného personálu v blízkosti hraničných priechodov, ktorú Grécko vyjadrilo, Komisia naliehavo žiada Grécko, aby dokončilo hodnotenie svojich potrieb a kladne odpovedalo na návrh agentúry Frontex.

Pokiaľ ide o nápravné opatrenia súvisiace s vykonávaním systematickejších kontrol migrantov na pevnine a v blízkosti severných hraníc s cieľom zabezpečiť ich registráciu a overenie ich totožnosti, k čomu grécka polícia zaslala pokyny, je potrebné poskytnúť informácie o mechanizme dohľadu/nadväzných opatrení, ktorý je potrebný, aby bolo možné skontrolovať, či sa pokyny v plnej miere vykonávajú.

Pokiaľ ide o informácie o možnostiach ubytovania, ktoré grécka polícia poskytuje migrantom, ktorí nebývajú v prijímacom/registračnom ani záchytnom stredisku, Grécko musí tieto opatrenia bezodkladne vykonať.

Grécko by malo zároveň podrobne monitorovať situáciu vrátane akýchkoľvek zmien migračných trás a podľa potreby sa jej prispôbiť s cieľom prijať všetky potrebné opatrenia vrátane tých, ktoré boli stanovené v odporúčaní Komisie.

4. Záver

Na základe vyššie uvedeného hodnotenia dospela Komisia k záveru, že Grécko dosiahlo značný pokrok. Akčný plán predložený gréckymi orgánmi je však potrebné ďalej zlepšiť, aby sa komplexne riešili nedostatky zistené pri hodnotení uskutočnenom v novembri 2015. Pri mnohých opatreniach je najmä potrebné objasniť načasovanie a finančné plánovanie opatrenia a určiť, kto je zaň zodpovedný. Niektoré opatrenia navyše ešte nemožno považovať za primerane vyriešené alebo uskutočnené. A napokon, v prípade niektorých opatrení sú potrebné dôležité doplňujúce informácie alebo vysvetlenie. Komisia žiada Grécko, aby poskytlo tieto doplňujúce prvky a vysvetlenia do 26. apríla 2016 a ponúka svoju nepretržitú pomoc v zmysle oznámenia Komisie „Späť k Schengenu – plán“.

¹⁶ List z 15. marca 2016 od pána Fabricea Leggeriho, výkonného riaditeľa agentúry Frontex, generálnemu tajomníkovi pánovi Tzanetosovi Fillippakosovi.